

General
de brigadă (r)
Grigore BUCIU

În 1998, o televiziune comercială a propus Ministerului Apărării un protocol de colaborare, potrivit căruia urma să se înființeze o emisiune Pro Patria. Condiția cerută era accesul nelimitat, la orice oră, în oricare cazarmă, în numele transparenței și dreptului de informare. În esență, se dorea piratarea emisiunii militare Pro Patria – care, pe atunci, se realiza săptămânal – și răsturnarea radicală a imaginii armatei. În proiectul de program se menționau obiectivele, care sunau cam așa: desființarea mitului armatei eroice, demontarea aberațiilor care funcționează în sistem, demonstrarea că sinuciderile din armată se produc din vina ofițerilor, convingerea opiniei publice că ofițerii sunt slab pregătiți, niște proști ce au fost refuzați de societate și și-au găsit rostul în acest organism aberant și antidemocratic, demolarea încrederii populației în această armată care le chinuia copiii.

Am relatat acest episod nu pentru excentricitatea acelor gânditori de emisiune, ci pentru a spune că după 1989, odată cu creșterea democrației și a stării de libertate – pe care, neînțelegând-o, nu știi cum s-o folosești –, s-a dezvoltat în România o tendință nihilistă, extrem de periculoasă. De regulă, ne facem că nu o observăm, că nu are decât valoarea unui urlat la lună plină și, ca atare, ce ne-ar putea face? Mai mult, dreptul la liberă exprimare și la inițiativă este garantat de lege și nu poate fi oprit prin niciun fel de cenzură.

Este adevărat și bine că acest lucru se întâmplă, dar mă întreb de ce nu se formează și o contraopinie susținută de intelectualitatea autentică și de politicienii acestei țări, dacă tot ne-am însușit prejudecata că ei sunt vocea agoriei și apărătorii intereselor fundamentale ale comunității, ale poporului? Probabil, este lehamitea imensă a intelectualului supus oprobiului ideologic în fața uriașului val de oportuniști și escroci de toate felurile ce au invadat viața publică și s-au cocoțat la toate nivelurile.

Uneori, ești tentat să crezi că românii se află în fața unui complot. Poate este prea mult. Dar o strategie de manipulare grosolană a conștiințelor tot există. Nu știi dacă este un centru de coordonare a acesteia, poate nici nu este nevoie, dar cu siguranță s-a constituit un trend, în care toți superficialii lustruiți se înghesuie.

Atacul la instituțiile statului, la valorile perene, pe care orice popor le are și crede în ele și-i creează acel sentiment benefic de apartenență, este vizibil, este palpabil în orice direcție îți arunci ochii.

Din păcate, lupta politică pentru putere a devenit mai feroce decât lupta de clasă de pe vremuri și îmbracă, nu de puține ori, veșmintele unui atac direct la valori. Conducătorii noștri se comportă precum băieții de cartier, care se încaieră cu găștile lor pentru te miri ce.

Toate popoarele au viețuit și au fost puternice pentru că au crezut în liderii lor. Există în mentalul colectiv o imagine idealizată a conducătorului, în care nonconformismul nu prea încapă.

Cum poate să creadă un popor în valoarea conducătorilor săi, care, zilnic, se acuză reciproc că sunt mincinoși, că sunt corupți, că

încalcă legile cu bună știință, deci sunt infractori mai presus de lege, că nu-i interesează poporul la care se apelează, ci doar interesele personale și de grup? Dacă toți politicienii sunt corupți și mincinoși și, prin comportamentul lor public, trimit în exterior imaginea unei țări exotice cu cine i-am putea înlocui dacă tot vorbim de reînnoirea clasei politice? Cu tinerii care i-au format în politica experimentalistă și alternativă a învățământului nostru sau aducem un lot de politicieni străini, îi trecem la ortodoxie și-i punem să ne conducă după modelul principelui străin dintr-o casă regală europeană, promovat în 1866. În loc să aveți o imagine a ceea ce sunteți, oameni maturi, care știu ce vor, conducerea oferă o imagine a unui popor și a unei țări care nu este matură, se aude vocea vicepreședintelui Parlamentului European, Miguel Martinez.

De ce oare ne-am imaturizat accelerat în acești 18 ani ai libertății?

Fiindcă este în trend, un proces de indobitocire tenace. Televiziunile sunt mijloacele plenipotențiere în acest proces. Prin ele, copiii noștri dornici de povești frumoase și coerente, cu miez educativ implicit și necesar pentru formarea personalității lor viitoare, sunt otrăviți de la Londra cu două veverițe idioate, care-i învață să se sinucidă. Un film nevinovat, ni se spune, pentru uzul țărilor răsăritene, nu-i așa, care n-au deprins încă gustul sofisticat al sinuciderii în masă.

În 18 ani de educație democratică, academi-cianul Eugen Simion, unul dintre cei mai de seamă critici literari, n-a fost invitat la televiziunea publică să ne vorbească despre cărțile românești ce apar pe piață.

Într-o librărie, într-o mare de cărți prezentate în coperte comerciale și ieși inhibat de prețuri și de lipsa de orientare în alegere. Știi doar de Cohelio, un autor brazilian, inițiatorul cărții de noptieră, o reinventare, de fapt, a cărții de

buzunar, care ne îndoapă cu mediocrități ieftine, gustate pe fugă și recomandate gângav de vedetele noastre cu studii la foarte mare distanță.

În iureșul privatizărilor de toată mâna și al transformării muncitorilor în forță de muncă ultraieftină, dar aducătoare de îmbogățire rapidă a privatizaților, atât de mult le-am spus că sunt leneși, nespălați, neprofesioniști și neperformanți încât și-au luat lumea în cap cu milioanele. Și demonstrează prin cele țări că sunt harnici, performanți și disciplinați. Că, de fapt, au acea perseverență și răbdare pe care occidentalii încep să o uite.

Filmele și show-urile pe care ni le propun televiziunile, pe lângă dezbaterile analiștilor cu angajament și pricepere în toate, sunt bune doar de tocat timpul, de omorât dorința de a te retrage între paginile unei cărți.

Nu mai citești marea literatură pentru că ți-e frică să nu te umanizezi prea tare și să nu mai fi în trend, spre disprețul și desconsiderarea tânărului val.

Ni se bagă în cap că suntem un popor de hoți și spăgari, așa că spăgarii și proxeneții de prin Italia ne apar ca mesagerii noștri de imagine cei mai autentici.

De reperiile noastre istorice a început să ne fie rușine, integrându-le într-un trecut sângeros și necunoscut al estului european, cu jenă, desigur, ca și cum pe acolo, prin Occident, ar fi funcționat drepturile omului de la Sfântul Petru încoace și ultimul Ludovic al Franței s-ar fi autoghilotinat de plictiseală.

Am văzut portocaliu, galben și roșu de ziua Unirii celei Mici de la Iași, în timp ce un istoric spunea pe micul ecran că data nu este importantă și nici domnul, căci divanurile ad-hoc cereau domn străin.

Făuritorii acestia de noi valori naționale sunt la fel ca baloanele roș-galben-portocalii pe care le înțepa o lucrătoare de la salubritate în Piața Unirii din Iași, pe unde, zicea o duducă televizionistă, trecea cândva Milcovul (sic!).

Subminare prin loialitate

În înțelegerea sa aplicată, **loialitatea** desemnează calități pe care le-am vrea întrunite în comportamentul fiecăruia dintre tovarășii noștri de trudă organizațională, dar, mai cu seamă, în comportamentul evaluat farmaceutic al subordonaților, în mod special al celor care ne consiliază programatic prerogativele. Și, nu este deloc rău ca cei din apropierea noastră respirată cotidian să fie sinceri, cinstiți, leali, corecți, statornici în sentimentele pe care ni le declară solemn, devotați, credincioși, cum îndeobște semantizează DEX-ul. Dar, oare, numai atât? **Loialitatea**, pur și simplu, în semantica ei formală, este îndeajunsă spre a consolida complementar prerogative tutelare și, mai mult, spre a le conferi atributul râvnit al performanței? Nu vreau să mă pierd într-o retorică știrbă, lăsată să zacă pe caldarâm, printre pașii grăbiți ai ajungerilor cu orice preț, după cum nici nu îmi propun să reconfigurez edificiul semantic al noțiunii. Doar asupra rostului său operațional îmi voi îngădui, cu voia neprefăcută a realității, unele (re)considerări utile, zic eu, impuse, ar zice alții. Da, este adevărat, în alegerea colaboratorilor îndrituiți cu **iluminat** responsabilități formale, mizăm mult, excesiv uneori, pe loialitate, fapt, de altfel, nici pe departe de condamnat. Și, aici, nu ni se prea întâmplă să ne înșelăm. **Loialitatea** (așa cum semantic o întreține bietul nostru DEX), celor pe care ni-i alegem drept colaboratori este fără cusur, voința turnată a devotamentului lor tinzând spre absolut, un absolut, din păcate, iradiat

de malformații primejdioase. Cum? Păi, uite: sacralizarea stradală a șefului, lui atribuindu-i toate virtuțile aflate și, încă, neafiate ale lumii; devertebralizarea oricăror atitudini cu nume proprii; aplatizarea viermoasă a argumentelor de susținere și dispariția celor de înfruntare; sprijinirea, cu privirea nedezipită de pământ, a dezvoltărilor estetice; glorificarea, cu discutabile tente de cult, a fiecărui gest, văzut sau nevăzut, al devoratorilor de loialitate; întreținerea sufocantă a perspectivelor "eroice" puse în sarcina telurică a șefului... Aceștia sunt, în faptul împlinit al suprastructurii caracteriale, loiali, loalii de profesie; acesta poate fi portretul, în mers, al loialului de meserie. Pentru că el, dincolo de a fi loial, altceva nu știe. Din păcate, vedem în lumea trăită peste media aritmetică a existențelor cotidiene, că, în starea integrală a loialității, prea puțin preț se pune pe componenta profesională a loialității, pe **loialitatea prin profesionalism, atitudine și performanță**. Aici, oricât de mult ne-ar afecta, explicația comportă două premise: ori avem de-a face cu un nivel de pricepere discutabil a responsabilităților de către cel care își alege colaboratorii și, în economia așteptărilor instituționale, iată, nu își poate depăși propria condiție; ori, între loialitatea necondiționată, vânturată de presupuse și accentuate priceperi profesionale, și cea vectorială, centrată pe cunoaștere superioară și performanță, este preferat devotamentul orb, năclăit în sudoarea exuberantă a obedienței. Atunci

nu ne mai miră: discernământul grăbit și superficial aplicat unor cauze de drum lung; hemoragia de răspunsuri nestatornice la întrebări care reclamă reacții durabile; sterilizarea capacității de creație sistemică, în "folosul" imediat al unor

Colonel
Costinel PETRACHE
cpetrache@mapn.ro

păguboase și desuete exerciții de reproducere; mania cultivată triumfalist a experimentelor capitale; opțiunea festivă pentru efemer; cantonarea consecințelor în clasamente enciclopedice; uniformizarea instinctelor de conservare profesională; corupția tacită a mediocrității; robotizarea comportamentelor de întâlnire; coborârea condiției performanței la cea a ingineriilor de supraviețuire. Astfel, pe nevăgăteala de seamă, din suport și vector al caracterului și performanței, loialitatea devine, în fapt, un factor subminator al dezvoltării, al dezvoltărilor de orice fel. Și-atunci cum rămâne cu loialitatea? Să o repudiem ca virtute tutelară a firii? Nicidecum! Să o împlinim prin verticalitate și o desăvârșită cunoaștere a treburilor cu care ne așteaptă viitorul!

INSTANTANEUL SĂPTĂMÂNII

